

**PROCEDURA ORGANIZOWANIA I UDZIELANIA POMOCY
PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ
W PRZEDSZKOLU MIEJSKIM NR 2 „MALI ARTYŚCI”
W STARGARDZIE**

Podstawa prawna:

1. *Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo Oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60)*
2. *Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 poz. 1591 ze zm.)*
3. *Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1578 ze zm.)*

**I. ORGANIZACJA POMOCY PSYCHOLOGICZNO – PEDAGOGICZNEJ
W PRZEDSZKOLU DLA DZIECI, KTÓRE NIE POSIADAJĄ ORZECZENIA
O POTRZEBIE KSZTAŁCENIA SPECJALNEGO**

Cel

Procedura została opracowana w celu:

1. Doprecyzowania zakresu zadań nauczycieli i specjalistów zatrudnionych w przedszkolu, związanych z organizowaniem pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dziecka, które nie posiada orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, po uprzednim rozpoznaniu jego indywidualnych możliwości psychofizycznych.
2. Usprawnienia współpracy pomiędzy nauczycielami i specjalistami organizującymi pomoc psychologiczno-pedagogiczną w przedszkolu.
3. Zintegrowanie działań nauczycieli i rodziców.

Zakres

Procedura dotyczy objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną dziecka od momentu podjęcia opieki przez nauczyciela do momentu zakończenia planowanych działań, w szczególności w stosunku do dziecka:

1. niepełnosprawnego,
2. zagrożonego niedostosowaniem społecznym lub niedostosowanego społecznie, szczególnie uzdolnionego,
3. z zaburzeniami zachowania, emocji,
4. ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się,
5. z deficytami kompetencji sprawności językowych,
6. z przewlekłą chorobą,
7. będącego w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej,
8. potrzebującego wsparcia ze względu na ewentualne niepowodzenia edukacyjne,
9. mającego trudności adaptacyjne związane z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związane z wcześniejszym kształceniem za granicą.

Uczestnicy postępowania – zakres odpowiedzialności

Dziecko – ma prawo i możliwość uczestnictwa w odpowiednio zorganizowanych zajęciach rozwijających jego uzdolnienia, w zajęciach specjalistycznych: korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, socjoterapeutycznych, które będą zaspokajały indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne.

Specjaliści: psycholog, pedagog, terapeuta pedagogiczny, logopeda – organizują zajęcia specjalistyczne, prowadzą badania i działania diagnostyczne, podejmują działania z zakresu profilaktyki, wspierają nauczycieli poszczególnych grup i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Ścisłe współpracują z sobą i innymi uczestnikami pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Dyrektor – jest zobowiązany do zapewnienia dzieciom, nauczycielom i rodzicom odpowiednich warunków do zorganizowania i prowadzenia działań wspomagających rozwój dziecka. Monitoruje działania nauczycieli i specjalistów oraz sprawuje nadzór pedagogiczny.

Rodzice/prawni opiekunowie – wyrażają zgodę na uczestnictwo dziecka w zajęciach wspomagających rozwój w ramach organizowanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej, są zobowiązani do zapoznania się z procedurami organizowania zajęć wspomagających rozwój dziecka i przestrzegania ustalonych zasad, mają prawo do korzystania z pomocy w formie porad, konsultacji, warsztatów, szkoleń.

Nauczyciele – powinni mieć świadomość swojej odpowiedzialności za organizowanie zajęć w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej wspomagających rozwój dzieci. Troska o odpowiednie przygotowanie się do zajęć i ich właściwe prowadzenie powinny być priorytetem wszelkich działań nauczyciela.

Zadania nauczyciela prowadzącego grupę przedszkolną

Organizując pomocy psychologiczno-pedagogiczną, nauczyciel zobowiązany jest do rozpoznawania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych, w tym zainteresowań i uzdolnień dziecka, na podstawie obserwacji pedagogicznych, które kończą się oceną gotowości do podjęcia nauki w szkole. W przypadku stwierdzenia, że dziecko wymaga objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną, nauczyciel niezwłocznie udziela takiej pomocy w trakcie bieżącej pracy z dzieckiem i informuje o tym jednocześnie dyrektora przedszkola. Bieżąca praca w tym przypadku oznacza obowiązek prowadzenia i rozpoznania potrzeb, udzielenia natychmiastowego wsparcia oraz dostosowania metod, form oraz wymagań do możliwości dziecka.

Udzielając dziecku pomocy psychologiczno-pedagogicznej, nauczyciel:

1. Przeprowadza obserwacje pedagogiczne (dokonuje diagnozy rozwoju i funkcjonowania dziecka, rozpoznaje potrzeby rozwojowe poprzez realizację badań diagnostycznych oraz na podstawie badań specjalistycznych, np. badania logopedyczne rozwoju mowy).

2. Nawiązuję współpracę z rodzicami i diagnozuje środowisko rodzinne.
3. Udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formie zajęć rozwijających dla dzieci szczególnie uzdolnionych, mających wyjątkowe predyspozycje i prowadzi je przy wykorzystaniu aktywnych metod pracy: prowadzi też inne zajęcia o charakterze terapeutycznych w trakcie bieżącej pracy z dzieckiem.
4. Informuję rodziców o możliwościach i rodzaju udzielenia mu pomocy.
5. Podczas bieżącej pracy z dzieckiem udziela mu pomocy zgodnie z indywidualnym lub grupowym planem zajęć z dziećmi.
6. Współpracuje ze specjalistami i innymi osobami działającymi na rzecz dziecka.
7. Ustala terminy pracy specjalistów z dzieckiem.
8. Dokumentuje pracę z dzieckiem w dzienniku pracy nauczyciela lub dziennikach zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
9. Dokonuje oceny postępów dziecka oraz ustala wnioski do dalszej pracy z nim.

Dyrektor przedszkola:

1. Po uzyskaniu informacji od nauczycieli lub specjalistów powiadamia innych nauczycieli, wychowawców grup, specjalistów o potrzebie objęcia dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną w trakcie ich bieżącej pracy.
2. W przypadku stwierdzenia konieczności organizacji zajęć rozwijających uzdolnienia, korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne, o charakterze terapeutycznym bezzwłocznie i na piśmie powiadamia rodziców o przyznanej pomocy, jej formach, okresie jej udzielania, wymiarze godzin, w którym poszczególne formy pomocy będą realizowane.
3. Nadzoruje pracę nauczycieli i specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
4. Powołuje spośród nauczycieli i specjalistów koordynatora, którego zadaniem będzie planowanie, koordynowanie oraz nadzór nad udzielaniem pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom w przedszkolu.

Rodzice:

1. Zapoznają się z proponowanymi przez przedszkole formami udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dziecka i dla rodziny – na początku roku szkolnego.
2. Mają możliwość składania wniosku o udzielenie pomocy psychologiczno-pedagogicznej lub indywidualnego wsparcia w rozwoju dla dziecka na terenie przedszkola.
3. Wyrażają zgodę na udzielenie pomocy dziecku, czyli realizację indywidualnego lub grupowego planu pracy z dzieckiem na terenie przedszkola.
4. Mają możliwość zapoznania się z indywidualnym lub grupowym planem pracy z dzieckiem.
5. Uczestniczą w indywidualnym programie w razie potrzeb.
6. Zapoznają się z materiałami metodycznymi do pracy z dzieckiem udostępnianymi przez nauczyciela (mają możliwość wykorzystania dostępnych materiałów do pracy z dzieckiem na terenie domu rodzinnego).
7. Uczestniczą w szkoleniach i spotkaniach grupowych dla rodziców organizowanych w miarę potrzeb.

8. Mogą korzystać z fachowych porad i konsultacji psychologa, logopedy, terapeuty, dyrektora.

II. ORGANIZACJA POMOCY PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ W PRZEDSZKOLU DLA DZIECI, KTÓRE POSIADAJĄ ORZECZENIA O POTRZEBIE KSZTAŁCENIA SPECJALNEGO

Cel

Procedura została opracowana w celu:

1. Doprecyzowania zakresu zadań nauczycieli i specjalistów zatrudnionych w przedszkolu, związanych z organizowaniem pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dziecka, które nie posiada orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, po uprzednim rozpoznaniu jego indywidualnych możliwości psychofizycznych,
2. Usprawnienia współpracy pomiędzy nauczycielami i specjalistami organizującymi pomoc psychologiczno-pedagogiczną w przedszkolu
3. Ujednolicenia sposobu współdziałania nauczycieli, rodziców i specjalistów.

Zakres

Procedura dotyczy objęcia dziecka posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego pomocą psychologiczno-pedagogiczną od momentu podjęcia opieki nad dzieckiem przez nauczyciela do momentu zakończenia planowanych działań.

Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydawane są przez zespoły orzekające, które działają przy poradniach psychologiczno-pedagogicznych. Katalog niepełnosprawności, które uprawniają do ubiegania się o przezeńczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, jest ściśle określony i ograniczony. Orzeczenia są wydawane w stosunku do dzieci: niesłyszących lub słabosłyszących, niewidomych i słabowidzących, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z upośledzeniem umysłowym, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

Uczestnicy postępowania – zakres odpowiedzialności

Dziecko – ma prawo i możliwość uczestnictwa w przedszkolu w odpowiednio zorganizowanych zajęciach rozwijających jego uzdolnienia, w zajęciach specjalistycznych: korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, rozwijających kompetencje społeczno-emocjonalne, innych o charakterze terapeutycznym, które będą zaspokajały jego indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne.

Specjaliści: psycholog, pedagog, terapeuta pedagogiczny, logopeda – organizują zajęcia specjalistyczne, prowadzą badania i działania diagnostyczne, podejmują działania z zakresu profilaktyki, wspierają nauczycieli poszczególnych grup i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Dyrektor – jest zobowiązany do zapewnienia dzieciom, nauczycielom i rodzicom odpowiednich warunków do zorganizowania i prowadzenia działań wspomagających rozwój dziecka. Monitoruje działania nauczycieli i specjalistów oraz sprawuje nadzór pedagogiczny.

Rodzice/prawni opiekunowie – wyrażają zgodę na uczestnictwo dziecka w zajęciach wspomagających rozwój w ramach organizowanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej, są zobowiązani do zapoznania się z procedurami organizowania zajęć wspomagających rozwój dziecka i przestrzegania ustalonych zasad.

Nauczyciele – powinni mieć świadomość swojej odpowiedzialności za organizowanie zajęć w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej wspomagających rozwój dzieci. Troska o odpowiednie przygotowanie się do zajęć i ich właściwe prowadzenie powinny być priorytetem wszelkich działań nauczyciela.

Zespół pomocy psychologiczno-pedagogicznej – członkowie zespołu wspólnie opracowują indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny (IPET), w którym uwzględnia się poszczególne formy i okres udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz ustala wnioski dotyczące dalszej pracy z dzieckiem.

Zadania zespołu pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego

Dla dziecka posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego dyrektor przedszkola powołuje zespół pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Członkowie zespołu wspólnie opracowują indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny (IPET), w którym uwzględnia się poszczególne formy i okres udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz ustalają wnioski dotyczące dalszej pracy z dzieckiem. Program IPET opracowuje się, na okres na jaki zostało wydane orzeczenie. Realizuje się go w ramach zajęć obowiązkowych, nadobowiązkowych oraz dodatkowych, które ustala dyrektor.

Zadaniem powołanego zespołu jest współpraca z rodzicami, specjalistami oraz, w zależności od potrzeb, z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, lub innymi osobami, których wiedza i umiejętności będą pomocne w zaplanowaniu pomocy dla dziecka. Członkowie zespołu wykonują następujące zadania:

1. dokonują wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania dziecka, korzystając również z informacji uzyskanej przez rodziców,
2. opracowują indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny uwzględniający zalecenia poradni psychologiczno-pedagogicznej.

Zadania dyrektor przedszkola:

1. Po uzyskaniu informacji od nauczycieli lub specjalistów o konieczności organizacji zajęć rozwijających uzdolnienia, korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, rozwijających kompetencje społeczno-emocjonalne i innych o charakterze terapeutycznym bezzwłocznie powiadomienie innych nauczycieli, wychowawców grup, specjalistów o potrzebie objęcia dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną.
2. Powołanie zespołu pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego.
3. Ustalenie form udzielenia pomocy i okresu ich udzielania oraz wymiaru godzin, w jakich ta pomoc będzie udzielana.

4. Powiadomienie rodziców o przyznanej pomocy, jej formach, okresie jej udzielenia, wymiarze godzin, w których poszczególne formy pomocy będą realizowane.
5. Wyznaczenie koordynatora zespołu.
6. Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej, czyli umożliwienie odbywania specjalistycznych zajęć z dzieckiem poprzez zatwierdzenie zaplanowanych przez zespół (lub nauczycieli prowadzących zajęcia wspierające i korygujące rozwój) zajęć edukacyjnych lub zajęć określonych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym (IPET).
7. Z racji sprawowanego nadzoru pedagogicznego monitorowanie bieżącej pracy nauczyciela i działań podejmowanych przez specjalistów w ramach udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Dyrektor może zdecydować o ewentualnym wcześniejszym zakończeniu udzielania danej formy pomocy wyłącznie na wniosek rodziców dziecka lub nauczyciela prowadzącego zajęcia specjalistyczne.
8. Uzgodnienie warunków współpracy z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, rodzicami, innymi placówkami, organizacjami i innymi instytucjami wspierającymi rodziny.
9. Wnioskowanie do poradni psychologiczno-pedagogicznej o przeprowadzenie diagnozy i sposób rozwijania problemu w sytuacji, gdy nie następuje poprawa funkcjonowania dziecka pomimo udzielonej pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Zadania nauczyciela prowadzącego grupę przedszkolną

Nauczyciel zobowiązany jest do rozpoznawania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych, w tym zainteresowań i uzdolnień dziecka, na podstawie obserwacji pedagogicznych, które kończą się oceną gotowości do podjęcia nauki w szkole. W przypadku stwierdzenia, że dziecko wymaga objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną, nauczyciel niezwłocznie udziela takiej pomocy, prowadząc zajęcia o charakterze terapeutycznym w trakcie bieżącej pracy z dzieckiem lub udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formie zajęć rozwijających dla dzieci szczególnie uzdolnionych, mających wyjątkowe predyspozycje i prowadzi je przy wykorzystaniu aktywnych metod pracy. O podjętej pracy informuje jednocześnie dyrektora przedszkola.

Jako członek zespołu pomocy psychologiczno-pedagogicznej nauczyciel powinien:

1. Przeprowadzić obserwacje pedagogiczne (na początku roku szkolnego, do listopada – Dokonać diagnozy rozwoju i funkcjonowania dziecka, rozpoznawać potrzeby rozwojowe poprzez badania diagnostyczne np. badania logopedyczne rozwoju mowy).
2. Nawiązywać współpracę z rodzicami, czyli zdiagnozować środowisko rodzinne.
3. Sformułować potrzeby rozwojowe dziecka.
4. Informować rodziców o możliwościach i rodzaju pomocy udzielonej dziecku.
5. Wnioskować do specjalisty o objęcie dziecka zajęciami pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
6. W trakcie bieżącej pracy z dzieckiem realizować pomoc psychologiczno-pedagogiczną.
7. Ustalić terminy pracy specjalistów z dziećmi oraz indywidualny lub grupowy program pomocy psychologiczno-pedagogicznej, który dokumentuje w dzienniku pracy nauczyciela lub dziennikach zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

8. Dokonać oceny postępów dziecka oraz ustalić wnioski do dalszej pracy z nimi.
9. Powołuje spośród nauczycieli i specjalistów koordynatora, którego zadaniem będzie planowanie, koordynowanie i nadzór nad udzielaniem pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom w przedszkolu.

Zadania koordynatora zespołu pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Po podjęciu decyzji o objęciu dziecka wskazana przez dyrektora przedszkola formą pomocy, zaplanowaniu sposobów i terminów udzielania pomocy koordynator powinien:

1. Uzyskać pisemną zgodę rodziców na udział dziecka w zajęciach specjalistycznych, które powinny trwać do czasu złagodzenia bądź wyeliminowania zaburzeń stanowiących powód objęcia daną formą pomocy.
2. Po uzyskaniu zgody poinformować rodziców o terminie spotkania zespołu oraz ustalonych sposobach pracy, wymiarze godzin i okresach udzielania pomocy, poinformować rodziców, że mogą wnioskować o udział psychologa, pedagoga, logopedy lub innego specjalisty w spotkaniach zespołu (osoby biorące udział w spotkaniach są zobowiązane do nieujawniania poruszanych na nich spraw – taką informację powinien przekazać koordynator zespołu lub nauczyciel prowadzący indywidualne zajęcia z dzieckiem).
3. Umożliwić rodzicom uczestnictwo w zajęciach specjalistycznych prowadzonych z dzieckiem na terenie przedszkola, ewentualnie przekazywać materiały do pracy z dzieckiem w domu.
4. Przekazywać rodzicom dziecka kopie indywidualnego programu terapeutycznego.

Rodzice:

1. Zapoznają się z proponowanymi przez przedszkole formami pomocy dla rodziny oraz warunkami współpracy z rodziną – na początku roku szkolnego.
2. Mają możliwość składania wniosku o udzielenie pomocy psychologiczno-pedagogicznej lub indywidualnego wsparcia w rozwoju dla dziecka na terenie przedszkola.
3. Wyrażają zgodę na prowadzenie terapii dla dziecka, czyli realizację programu terapeutycznego na terenie przedszkola.
4. Zapoznają się z indywidualnym programem terapeutyczno-edukacyjnym oraz z materiałami metodycznymi do pracy z dzieckiem, udostępnianymi przez nauczyciela terapeutę (wykorzystanie dostępnych materiałów do pracy z dzieckiem na terenie domu rodzinnego).
5. Uczestniczą w szkoleniach i spotkaniach grupowych dla rodziców, organizowanych w miarę potrzeb.

III. SPOSÓB PREZENTACJI PROCEDUR

1. Udostępnienie w holu głównym przedszkola.
2. Zapoznanie nauczycieli i specjalistów w dziedzinie wychowania oraz rodziców z treścią procedur.
3. Zapoznanie rodziców z obowiązującymi w placówce procedurami na zebraniach organizacyjnych we wrześniu każdego roku szkolnego.

IV. DOKUMENTACJA DO PROCEDURY

1. Do procedury wprowadza się:

- 1.1. Zasady współpracy z rodzicami w przypadku objęcia dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną w przedszkolu (**załącznik nr 1**).
- 1.2. Regulamin funkcjonowania zespołu planującego i koordynującego udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w Przedszkolu Miejskim nr 2 „Mali Artyści” w Stargardzie (**załącznik nr 2**).
2. Procedura zawiera wzory dokumentów wewnętrznych aktualizowanych na bieżąco (załącznik 3-6).
 - 2.1. Wniosek o udzielenie pomocy psychologiczno-pedagogicznej (**załącznik nr 3**).
 - 2.2. Wniosek rodziców o udzielenie pomocy psychologiczno-pedagogicznej (**załącznik nr 4**).
 - 2.3. Zgoda rodziców na prowadzenie zajęć (**załącznik nr 5**).
 - 2.4. Zawiadomienie zapraszające na spotkanie zespołu (**załącznik nr 6**).

V. TRYB DOKONANIA ZMIANY W PROCEDURZE

Wszelkich zmian w opracowanej procedurze może dokonać z własnej inicjatywy lub na wniosek rady pedagogicznej dyrektor placówki. Wnioskodawcą zmian może być również rada rodziców. Proponowane zmiany nie mogą być sprzeczne z prawem.